

VÅRT SVERIGE
KAN BÄTTRE

SOCIALDEMOKRATERNAS
VALMANIFEST 2022

**VÅRT SVERIGE
KAN BÄTTRE**

INNEHÅLL:

Vårt Sverige kan bättre	4
Vända på varje sten för att knäcka kriminaliteten och bryta segregationen	7
Ta tillbaka den demokratiska kontrollen över välfärden	12
Skapa jobb här och nu genom att leda klimatomställningen	21
En ansvarsfull ekonomisk politik mot stigande priser	25
En säker och solidarisk värld	27

VÅRT SVERIGE KAN BÄTTRE

Sverige är ett fantastiskt land. Här finns alla förutsättningar för att leva ett gott liv: friheten, resurserna och omsorgen om varandra. Starka värderingar om jämlikhet, jämställdhet och en respekt mellan människor.

Det handlar om noggrannhet, plikt känsla, solidaritet och det sunda förnuftet. Vårt land genomsyras av en känsla av att rätt ska vara rätt. Vi är lika inför lagbokens paragrafer och i våra myndigheter arbetar plikttrogna tjänstemän med hög integritet. När Sverige är som bäst får alla komma till sin rätt, alla är med och bidrar och ingen lämnas efter.

I Sverige ställer vi upp för varandra. Vi lämnar nyckeln till grannen för att få blommorna vattnade när vi åker på semester. Vi hjälps åt att sälja kakor så att barnens fotbollslag kan åka på turnering. Och självklart betalar vi gemensamt för okända medmänniskors förlossning, strålbehandling och insulinsprutor.

Hela vårt samhälle bygger på de här värderingarna. Före oss har andra svenskar skapat det här landet genom strävsamhet och hårt arbete. Grunden i den svenska modellen och målet med den ekonomiska politiken är full sysselsättning. På bara några generationer har vi byggt Sverige från trångboddhet och utedass till välstånd och betald semester. Och vi har byggt in värde-

ringarna om gemenskap och tillit. I Sverige har viktiga jämställdhetsreformer som förskola och föräldraförsäkring möjliggjort kvinnors självständighet och frihet.

Men vårt land har också problem. Det handlar om gängkriminalitet och våld som sätter skräck i hela bostadsområden, en sönderprivatisering av välfärden som skapar klyftor mellan människor och delar av vårt land, och klimatutsläpp som hotar liv och hälsa. Rysslands brutala invasion av Ukraina har chockat en hel värld. Det medför ett enormt lidande och skapar också ekonomisk osäkerhet i hela världen, med prisökningar som slår hårt också mot svenska familjers plånböcker. Det kommer att krävas mer av oss alla.

Vi socialdemokrater står för ett ansvarstagande ledarskap för Sverige – både i kris och i medgång. Coronapandemin och det fruktansvärda kriget i Ukraina har än en gång visat att ensam inte är stark, utan att vår tids stora utmaningar måste mötas tillsammans. Det ansvaret är vi beredda att axla också framöver. Samhället ska flytta fram positionerna för att ta tillbaka kontrollen över utvecklingen. Tillsammans kan vi göra vårt Sverige bättre.

Det här är vår plan för de kommande fyra åren för att lösa de största samhällsproblemen.

VÄNDA PÅ VARJE STEN FÖR ATT KNÄCKA KRIMINALITETEN OCH BRYTA SEGREGATIONEN

Kampen mot kriminaliteten och våldet ska vara kompromisslös

Den grova brottsligheten undergräver den svenska tryggheten och den unika tillit vi svenskar har till varandra. Kriminella gäng sätter hela bostadsområden i skräck med skjutningar och narkotikaförsäljning på öppen gata. Barn och ungdomar utsätts för förnedringsrån och våld, ofta av andra unga. Stöldligor skapar oro i hela landet.

Det är inte värdigt Sverige. Kampen mot kriminaliteten ska vara kompromisslös. Samhällets fulla kraft ska mobiliseras för att trycka tillbaka de kriminella, kapa återväxten in i kriminaliteten och öka tryggheten.

Våra viktigaste förslag handlar om att:

- **Kraftigt öka antalet poliser på våra gator och torg.** Vi vill säkra och stärka polisnärvaron i hela landet. Polisen behöver också fler verktyg, som bättre möjligheter till avlyssning och husrannsakan. Sekreteshinder mellan myndigheter ska rivas så att polisen och andra yrkesgrupper kan göra sitt jobb.
- **Skärpa straffen för att hålla de kriminella borta från gatorna.** Vi vill skärpa straffen bland annat för gäng-

relaterad brottslighet, för den som begår upprepade och allvarliga brott och för den som understödjer organiserad kriminalitet. Vi vill fördubbla straffet för grova vapenbrott.

- **Slå hårt mot den organiserade brottslighetens finansiering och organisation.** Vi vill ta krafttag mot införsel av vapen och narkotika, bland annat genom stärkt gränskontroll. Skattefusk, välfärdsbrottslighet och penningtvätt ska stoppas.
- **Ingen ung ska bli kriminell.** Nyrekryteringen måste stoppas. Vi vill se fler och mer långtgående sociala insatser och föräldrar ska vara skyldiga att medverka när deras barn behöver socialtjänstens åtgärder. Det behövs mer samarbete mellan polis, elevhälsa, socialtjänst och skola.
- **Krafttag mot arbetslivskriminaliteten.** Arbetslivskriminalitet ska inte finnas på svensk arbetsmarknad och offentliga arbetsgivare och upphandlare ska vara föredömen i att verka för en sund konkurrens. Det ska aldrig löna sig att begå brott eller skaffa sig konkurrensfördelar genom att försumma de anställdas rätt till en trygg arbetsmiljö.
- **Krafttag för att stoppa hedersrelaterat våld, sexualbrott och mäns våld mot kvinnor.** Vi vill fortsätta den politiska riktning som skärpt straffen för våld och andra kränkningar i nära relationer, och som ökat resurserna till kvinno- och tjejjourernas viktiga arbete.

Bryt segregationen för att hålla ihop Sverige

Sverige hade under lång tid en stor migration, samtidigt som integrationen inte har fungerat tillräckligt bra. Parallellt med detta har de ekonomiska klyftorna vuxit. Resultatet är segregation och fattigdom som driver normlöshet och våld. Barn som växer upp i dessa områden har ett sämre utgångsläge redan från början – i vissa områden är det för få som pratar svenska och går till jobbet. De kriminella gängen utnyttjar hänsynslöst situationen och drar in barn och unga i sin våldsfyllda verklighet.

Så ska det inte vara. Vårt lands värderingar bygger på gemenskap, tillit och jämlikhet. Integrationen måste förbättras och samhörigheten öka.

Våra viktigaste förslag handlar om att:

- **Bekämpa både brotten och brottens orsaker.** För varje krona som läggs på fler poliser, ska minst en krona läggas på det förebyggande arbetet. Avgörande för att bryta nyrekryteringen är det viktiga arbete som personal inom skola, socialtjänst och civilsamhälle utför. Alla barn ska ha goda förebilder – inte omges av kriminella. Att socialtjänsten stärks är centralt för att fånga upp unga i tid.
- **Håll barn borta från kriminalitet och se till att de hamnar rätt från början.** Förskola, skola och fritids är de bästa verktygen vi har för att lyfta barn ur dys-

funktionella miljöer och ge dem en bättre framtid. Det ger mer tid till att lyckas med språket och skolarbetet. De mest utsatta skolorna och förskolorna måste få mer resurser. Tillgången till fritidsaktiviteter till rimliga kostnader, både vad gäller idrott och kultur, behöver öka. Föräldrarnas plånbok ska inte avgöra.

- **Gå till botten med orsakerna till boendesegregationen.** Vi har stramat åt migrationspolitiken, och denna linje ligger fast. Alla kommuner, även de välbeställda, ska ta sin del av ansvaret. Asylsökande ska inte längre ha möjlighet att själva välja var de ska bo. Segregationen bryts inte med särlösningar för resurssvaga. Boende- och upplåtelseformer ska vara blandade. Trångboddheten ska bekämpas. Vi ska fortsätta att bygga hyresrätter som vanligt folk har råd att bo i.
- **Arbetskraftsinvandringen ska begränsas.** I första hand ska arbetslösa i Sverige komma i arbete. Dessutom leder dagens arbetskraftsinvandring ofta till att människor utnyttjas. Vi vill införa en arbetsmarknadsprövning. Samtidigt behöver vi bättre säkra tillgången till högutbildad arbetskraft i bristyrken.
- **Alla som kan jobba ska jobba och bidra för att bli en del av samhället.** Det gäller oavsett var man är född. Att lära sig god svenska, delta i arbetsmarknadsinsatser och studier är centralt. Barn ska ha goda förebilder och se båda sina föräldrar gå till jobbet.

Fler insatser krävs för att utlandsfödda kvinnor ska komma i arbete och vi säger nej till alla förslag om vårdnadsbidrag eller barnomsorgspeng, som låser fast utlandsfödda kvinnor i hemmet. Det bör även ställas språkkrav för att få permanent uppehållstillstånd. Att kunna lära sig ett yrke parallellt med studier i svenska är ytterligare ett sätt att öka chansen att få jobb. Vi vill införa språkkrav för anställda inom förskola och äldreomsorg, med möjlighet till språkutbildning för den som inte har tillräckliga kunskaper. För att ingen ska fastna i passivitet behöver det ställas krav på aktivitet för att få försörjningsstöd. Diskrimineringen på arbetsmarknaden ska motarbetas.

TA TILLBAKA DEN DEMOKRATISKA KONTROLLEN ÖVER VÄLFÄRDEN

Sätt stopp för sönderprivatiseringen

Vi är med rätta stolta över välfärden i vårt land. Den generella välfärden är den starkaste omfördelande kraften som finns. Den gör Sverige rättvist och unikt. Men nu har marknadsexperimenten gått för långt. Drivkraften att tjäna pengar har fått stå i centrum, istället för dem välfärden är till för. Skattepengar delas ut till riskkapitalbolagens aktieägare, istället för att användas till skolböcker, fler anställda och bättre vård och omsorg.

Det räcker nu. Svenska folket ska styra över svensk välfärd och pengar ska inte göda riskkapitalister i stället för att säkra välfärden i hela vårt land. Det är dags att ta tillbaka den demokratiska kontrollen över välfärden och att stoppa sönderprivatiseringen.

Våra viktigaste förslag handlar om att:

- **Ta tillbaka kontrollen över skolan.** Skolan ska vara till för barnen, inte ägarna. Vi vill förbjuda vinstuttagen i skolan och ta tillbaka kontrollen över var och när fristående skolor etablerar sig. Bara så kan vi sätta fokus på skolans kunskapsuppdrag. Vi vill ge alla elever samma möjlighet att välja skola, genom ett gemensamt skolval, slopad kötid och oberoende skolinformation. Skolpengen måste bli rättvisare så att fristående skolor inte överkompenseras på ett sätt som går ut över elever i kommunala skolor. Samhället ska ha full insyn i alla skolor genom offentlighetsprincipen. Religiös påverkan ska inte finnas i skolan. Därför vill vi förbjuda nya religiösa friskolor.
- **Ta tillbaka kontrollen över vården.** Den som har en privat sjukvårdsförsäkring ska inte kunna få bättre eller snabbare hjälp i den offentligfinansierade vården. Inga akutsjukhus ska säljas ut. Privata vårdgivare ska vara skyldiga att bidra med personal och vårdplatser i händelse av kris eller krig. Privata vårdgivare ska också erbjuda verksamhetsförlagd utbildning till personalen. Offentlighetsprincipen ska gälla även privat vård och omsorg.

En välfärd att lita på

I de största och svåraste ögonblicken ska välfärden finnas där – när ett barn föds, när någon blir sjuk, kanske svävar mellan liv och död, när vi behöver extra stöd på ålderns höst eller när vi trampat snett i livet. Men vi vet alla att välfärden inte alltid fungerar som den ska. En avgörande fråga i höstens val är om vi ska fortsätta öka resurserna till välfärden, eller om stora skattesänkningar ska gå före.

Våra viktigaste förslag handlar om att:

- **Ingen ska behöva känna oro över att få vård i tid.** Om en region inte uppfyller vårdgarantin enligt lagen ska vård erbjudas i en annan region. Tillsynen av sjukvården ska växlas upp för att garantera kvaliteten. Vi vill korta väntetiderna om man ringer 1177 och göra webbtjänsten mer lättöverskådlig. För att säkra kvaliteten, hindra att råd ges av ekonomiska skäl och att förhindra att känsliga uppgifter hamnar i fel händer, vill vi att 1177 drivs i offentlig regi.
- **Stoppa stöket i klassrummen.** Skolan ska ge varje barn möjlighet att lyckas utifrån sina förutsättningar. För det krävs mer resurser och att resurserna stannar i skolan genom ett stopp för marknadsskolan. Lärare och annan personal i skolan ska omedelbart kunna ingripa vid stök och oro.
- **Det ska vara tryggt att åldras i Sverige.** Vi vill att alla med hemtjänst ska ha en fast omsorgskontakt för

ökad trygghet. Fler ska utbildas och anställas inom äldreomsorgen och tillsynen av personalens arbetsmiljö ska förbättras. Vi vill ha en ny äldreomsorgslag som säkerställer att alla får en lika bra omsorg i hela landet och tillgång till sjuksköterskor dygnet runt. Vi vill fortsätta satsningen på att anställda inom äldreomsorgen ska kunna utbildas på arbetstid.

- **Personer med funktionsnedsättning ska kunna leva sitt liv som andra.** Arbete och sysselsättning är centralt för delaktigheten i samhället. Vi ska säkra rätten till personlig assistans och arbeta vidare med förslagen om att förbättra sjukersättningen. Vinstjakten inom assistansen ska motverkas, liksom att brukare eller personliga assistenter utnyttjas i kriminella syften. Vi vill se mer individuellt utformade insatser för att skapa jobb eller utbildning för personer med funktionsnedsättningar.
- **Sverige ska ha ett levande, fritt och obundet kulturliv som både stärker samhörigheten och utmanar.** Skolbiblioteken har en central roll att spela för ökad läskunnighet. Vi vill stärka kulturskolan för att säkra alla barns möjligheter till kulturella aktiviteter, och genomföra särskilda satsningar i resurssvaga områden. Folkbildning ger stark demokrati och möjligheter till personlig utveckling vid sidan av den formella utbildningen. Vi vill grundlagsskydda public service. Mediestödet ska ge förutsättningar för oberoende och lokalt förankrad nyhetsförmedling i hela landet.

Respekt för välfärdens medarbetare ger en starkare välfärd

Välfärden blir svagare när personalen inte har förutsättningar att göra sitt bästa jobb. Det går ut över alla som använder välfärdens tjänster och som drabbas av att hemtjänstpersonalen springer på minutschema och att barnmorskor känner sådan desperation att de säger upp sig. På alltför många ställen råder brist på rätt utbildad personal. Förutom att det urholkar välfärdens kvalitet, ökar det också klyftorna mellan olika delar av landet.

Så ska det inte vara. Välfärden måste bli ännu bättre.

Våra viktigaste förslag handlar om att:

- **Öka resurserna till välfärden i hela landet.** Vi vill fortsätta öka statens bidrag till kommuner och regioner. Stora skattesänkningar omöjliggör det. Villkor ska ställas så att pengarna till välfärden verkligen går till dess medarbetare – inte mer byråkrati. För att säkra välfärden i hela landet behöver vi se över skatteutjämningsystemet, så att det garanterar offentlig service av hög kvalitet i hela landet, även i små kommuner som kämpar med sitt befolkningsunderlag. Staten ska finnas närvarande i hela landet. Arbetsvillkoren i välfärden måste spegla hur centrala jobben är för att samhället ska fungera. Vi vill att välfärden ska gå före och att fler ska kunna arbeta heltid i fasta jobb.

- **Säkerställ att det finns utbildad personal att anställa.** Staten har ett ansvar för att säkra kompetensförsörjningen, inte minst i välfärden. Det ska finnas en starkare koppling mellan de utbildningar som erbjuds och de behov av personal som finns i samhället. Det gäller både på gymnasiet och i den högre utbildningen. Vi vill se ett språklyft för barnomsorgen och mer stöd till specialistutbildningar i vården, exempelvis för sjuksköterskor och undersköterskor. Genom språkrav och utbildningsinsatser vill vi säkerställa att alla som jobbar i välfärden talar god svenska.

Höjda pensioner och trygga socialförsäkringar

Alltför många pensionärer som har arbetat ett helt yrkesliv, särskilt kvinnor, har för låga pensioner. Det är inte värdigt vårt samhälle att år av slit belönas så dåligt. Pensionerna ska höjas. Det är en fråga om respekt för dem som har jobbat, byggt upp vårt land och lagt grunden för vår gemensamma välfärd – och det är avgörande för jämställdheten.

Våra viktigaste förslag handlar om att:

- **En pension det går att leva på.** Vårt mål är att alla ska få minst 70 procent av slutlönen i pension. För att det ska vara möjligt måste pensionsavgiften höjas. Vi vill också införa en gas i pensionssystemet.

Det innebär att pensionen blir högre när det uppstår överskott i pensionssystemet. Vi står upp för trygghetspensionen, som utmanas av krafter från höger, och vill förbättra pensionstillägget så att fler får ta del av det och så att det bättre lönar sig att ha arbetat.

- **Sverige ska ha trygga försäkringar byggda på tanken om plikt och rätt.** En stark a-kassa ger trygghet i vardagen, stärker löntagares ställning på arbetsmarknaden och hjälper till att stabilisera samhälls ekonomin genom lågkonjunkturer. Därför vill vi permanenta den höjda ersättningen i arbetslöshetsersättningen. Också vid sjukdom är det nödvändigt med större ekonomisk trygghet. Våra förbättringar av trygghetssystemen står på spel i höstens val – och vi slår vakt om principen att den som är för sjuk för att arbeta ska kunna lita på sjukförsäkringen.
- **Minska orättvisan i karensen.** Karensavdraget skapar en ekonomisk orättvisa som slår hårt mot LO-förbundens medlemmar och andra som fysiskt måste vara på jobbet. Därför vill vi under nästa mandatperiod genomföra en miljardreform för att förändra karensavdraget och öka rättvisan för alla som inte kan jobba hemifrån.

SKAPA JOBB HÄR OCH NU GENOM ATT LEDA KLIMATOMSTÄLLNINGEN

En klimatpolitik för vanligt folk

Klimatomställningen är vår tids ödesfråga. Vi riskerar att förstöra vår enda planet och förutsättningarna att leva och bo på många platser, vilket kommer att leda till ett enormt migrationstryck. Samtidigt accelererar artdöden och den biologiska mångfalden hotas.

Konsekvenserna av klimatförändringarna syns alltmer här i Sverige. Skogsbränder hotar folks hem. Skyfall svämmar över stadskärnor och torka slår ut skördar. Kalfjällen riskerar att växa igen.

Sverige och världen måste ställa om – och Sverige ska ha en klimatpolitik som fungerar för vanligt folk.

Våra viktigaste förslag handlar om att:

- **Politiken måste ta ett större ansvar.** Det klimatpolitiska ramverket ska ligga fast. Genom statliga investeringar kan vi öka takten i industrins omställning och underlätta ett klimatsmart liv.
- **Gör det möjligt att leva och resa klimatvänligt.** Klimatkrisen kan aldrig lösas med att skuldbelägga människor som behöver ta bilen till affären – det är helt nödvändigt i stora delar av vårt land. Vi vill dubbla antalet laddstolpar till 2030 för att underlätta för den som har elbil. Genom massiva investeringar

i både ny och befintlig järnväg kommer fler att kunna resa klimatsmart med tåg. Ett nytt reseavdrag ska förbättra möjligheterna att få avdrag också för mer klimatsmarta resor, och med rättvisare landsbygdsprofil. Vi vill ge möjligheten till gymnasieelever och studenter att resa avgiftsfritt i kollektivtrafiken under sommaren.

- **Säkra tillgången till bränsle.** Bensin- och dieselpri- serna har ökat kraftigt till följd av Rysslands invasion av Ukraina. Vi vill öka den svenska produktionen av förnybara drivmedel, så att det blir lättare att tanka fossilfritt i Sverige.

Snabbt utbyggd produktion för billig el

Många har fått en chock när elräkningen kommit. De höga elpriserna slår mot människors plånböcker och skapar svårigheter för industrin.

Vi behöver bygga ut elproduktionen för att få mer billig el, snabbt, inte minst i södra Sverige. När det gäller att lösa Sveriges energibehov finns inga heliga kor.

Våra viktigaste förslag handlar om att:

- **Bygg ut elproduktionen av alla slag.** Vindkraft långt ute till havs kan bidra med mycket energi. Kommuner som medverkar till utbyggnad av vindkraftverk ska kunna få ekonomiskt stöd. Vi behöver också värna vattenkraften och se till att solpanelerna blir fler, bland annat på offentliga och kommersiella

byggnader. Kärnkraften är en viktig del av svensk elproduktion och kommer att så vara under lång tid framöver. Vi ser positivt på de initiativ som nu tas för att undersöka potentialen framåt i samtliga energislag. Efter valet vill vi se en ny energiöverens- kommelse för Sveriges bästa, och vill därför föra energipolitiska samtal med andra partier om allt från vindkraft till kärnkraft.

- **Riv de byråkratiska hindren för mer el.** Långsamma tillståndsprocesser ska snabbas på. Vi vill minst fördubbla takten i utbyggnaden av elnätet. Samtidigt är det viktigt att kostnaderna för utbyggnaden av elnätet är rimliga för elkunderna, oavsett var i landet man bor. En översyn av indelningen av elprisområden ska göras. Vi vill se till att intäkterna från kapacitets- avgifter som inte används för nätinvesteringar används både för att minska prisskillnaderna och sänka kostnaderna.
- **Underlätta familjers energieffektivisering.** Det finns stora vinster i att energieffektivisera sitt hem, både för samhället i stort och för den egna ekonomin. Takten behöver därför öka och kunskapen om hur rot-avdraget kan användas för energieffektivisering behöver breddas. Vi vill underlätta för fastighets- ägare att vidta åtgärder för att spara energi i fler- familjshus.

Sänkta utsläpp och fler jobb

Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsnation. År 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp. Redan nu minskar utsläppen i vårt land, men takten måste öka.

Genom att gå före kan Sverige göra en insats både för klimatet och för tillväxten i vårt land. Nu tillverkar vi fossilfritt stål i Sverige, vi bygger elbilar och vi ser hur nedlagda industrier blir till batterifabriker. Det skapar tusentals jobb över hela landet här och nu – jobb med svenska löner och kollektivavtal.

Våra viktigaste förslag handlar om att:

- **Öka de gröna statliga investeringarna.** En del av de investeringar som minskar utsläpp och skapar jobb tycker marknaden är för riskfyllda. Genom att staten tar en del av risken kan de gröna investeringarna öka. Vi vill utöka de gröna kreditgarantierna.
- **Stärk beredskapen mot extremväder.** Annars riskerar skyfall att svämma över städer, torka slå ut hela skördar och skogsbränder att breda ut sig. Vi vill fortsätta de stora investeringarna så att kommunerna kan klimatanpassa lokalt.
- **Exportera klimatsmarta lösningar och driv på andra länder.** Sverige ska vara en stark kraft i FN och EU för att världens länder ska öka sina åtaganden för att

göra verklighet av Parisavtalets ambitioner. Klimatfrågan är en global utmaning som kräver internationellt ansvarstagande, men också att vi är med och stöttar andra länder att ställa om. Därför vill vi dubbla klimatbiståndet. Vi ska verka för att ett globalt koldioxidpris införs med principen att förorenaren betalar. Det behövs också ett tak för hur mycket mer koldioxid som kan släppas ut i atmosfären.

EN ANSVARSFULL EKONOMISK POLITIK MOT STIGANDE PRISER

Rysslands olagliga invasion av Ukraina och agerande på energimarknaden har lett till höga energipriser, inflation och ökad ekonomisk osäkerhet i hela världen. EU och den europeiska ekonomin påverkas kraftigt. Utvecklingen märks tydligt också i Sverige och för svenska familjer. Prisökningarna äter sig in i människors plånböcker, vid bensinmacken och vid kassan i matbutiken.

Det behövs en politik för att lindra Putinprisernas konsekvenser. Men ingen ansvarsfull politiker kan lova full kompensation för varje prishöjning. Vi såg till att spara i ladorna under de goda åren och därför har nu Sverige starka statsfinanser, men det är ingen naturlag. Om partier skulle bjuda över varandra med lånade pengar slutar det med högre bolåneräntor och ännu högre priser.

Den ekonomiska politiken behöver bedrivas med stor varsamhet och respekt för vanliga hushålls ekonomi. Men att skuldsätta Sverige för att kompensera varenda prisökning skulle elda på inflationen och i förlängningen äventyra statsfinanser, välfärd och pensioner. Vi är emot införandet av en fastighetsskatt.

Våra viktigaste förslag handlar om att:

- **Arbete är grunden för den ekonomiska politiken.** Full sysselsättning är vårt övergripande mål. Ju fler människor som har ett jobb att gå till desto mindre kommer de ekonomiska klyftorna att vara. Människors arbete är Sveriges främsta tillgång. Arbete ger individen självständighet och frihet att forma sitt eget liv. En aktiv arbetsmarknadspolitik för fler jobb är särskilt viktig i ekonomiskt oroliga tider.
- **Minska trycket på elpriserna genom en snabbt utbyggd elproduktion.** Det hjälper oss att stabilisera de energipriser som driver på inflationen. Vi är också beredda att göra ytterligare insatser vid fortsatt höga priser.
- **Stöd till de som drabbas hårdast av prisökningarna.** Med riktade och smarta stöd kan vi stötta människor utan att driva på inflationen. Vi är beredda att stärka ekonomin för Sveriges barnfamiljer. Vi vill se höjda pensioner, billigare arbetsresor för dem som har långt till jobbet, avgiftsfri kollektivtrafik för gymnasieelever och studenter på sommaren och en fortsatt stark a-kassa och sjukförsäkring.

- **Garanterat trovärdigheten för svensk ekonomi.** Socialdemokraterna kommer aldrig att medverka till att underminera Sveriges ekonomi. Vi har sett till att Sverige har en låg statsskuld och ett starkt ekonomiskt manöverutrymme. Vi värnar Riksbankens oberoende och ansvar för att stabilisera den allmänna prisnivån och tror på parternas förmåga att ta ansvar för lönebildningen. Vi står upp för det finanspolitiska ramverket och vill utveckla det för att möta vår tids samhällsproblem. För att frigöra mer utrymme för nödvändiga investeringar vill vi övergå till ett balansmål.
- **Stärk de långsiktiga förutsättningarna för företagande och innovation.** Inflationen och den ekonomiska osäkerheten riskerar att skada svensk konkurrenskraft. Vi vill satsa på grön teknik, digitalisering och utbildning så att företagsklimatet stärks och kompetensförsörjningen förbättras.

EN SÄKER OCH SOLIDARISK VÄRLD

Ett försämrat säkerhetsläge

Vi lever i en omvälvande tid, med krig i Europa, en långvarig pandemi och en hotande klimatkris. I dessa tider behövs en socialdemokratisk utrikespolitik mer än någonsin.

Den 24 februari 2022 öppnades ett nytt, mörkt kapitel i Europas historia, när Ryssland inledde ett oprovocerat, olagligt och oförsvarligt krig mot sin granne, det demo-

kratiska Ukraina. Sverige måste i alla lägen stå upp för Ukraina och mot det ryska invasionskriget. Samtidigt har Rysslands anfallskrig kraftigt försämrat säkerheten i vårt närområde. Den svenska alliansfriheten tjänade Sverige väl under lång tid. Men nu krävs ännu mer samarbete, med säkerhetsgarantier, för att trygga vår fred och frihet. **Därför vill vi att:**

- **Sverige ska gå med i Nato.** Ett svenskt medlemskap i Nato är den bästa vägen för vårt lands säkerhet och Sverige har därför lämnat in sin medlemsansökan.

Sverige är värt att försvara

Vi måste kunna försvara oss militärt, men också mot hybridattacker, spionage och cyberangrepp. Svenska folket är måltavla för påverkanskampanjer och desinformation. Dagens nya situation kräver en omläggning av svensk säkerhetspolitik.

Sverige behöver bygga ett starkt folkförsvaret. Nu öppnar nya regementen, fler soldater utbildas och försvarsmateriel tillverkas och köps in. Vi har återinfört värnplikten. Takten i upprustningen ska öka ytterligare.

Våra viktigaste förslag handlar om att:

- **Kraftfullt stärka Sveriges militära förmåga.** Anslagen till det militära försvaret ska öka till motsvarande två procent av BNP. Det ska ske så fort det är praktiskt möjligt och senast år 2028. Vi vill att ökningen ska omsättas i bland annat fler värnpliktiga, modern

materiel samt förstärkt militär närvaro över hela landet. Vi vill införa en beredskapsskatt för de allra rikaste. Vi vill fortsätta internationella samarbeten och utveckla cyberförsvaret och underrättelseförmågan.

- **Rusta upp det civila försvaret.** Arbetet att förstärka det civila försvaret och krisberedskapen måste fortsätta, bland annat genom ökade resurser för att rusta och bygga beredskapslager för sjukvården och öka beredskapen i transportsektorn. Arbetet för att stärka förmågan att stå emot cyberattacker och desinformation ska stärkas.

En stark global röst

Sverige ska vara en stark global röst. Vi har en lång historia av att stå upp för folkrätten, solidaritet, nedrustning, demokrati och jämställdhet. Vi kommer att fortsätta arbetet för att öka respekten för de mänskliga rättigheterna, demokratin och en regelbaserad världsordning och global säkerhet. Arbetet för att minska fattigdomen måste fortsätta. Sveriges internationella engagemang för att öka takten i klimatomställningen är också helt avgörande.

Vi är övertygade om att EU-samarbetet är grunden för att lösa många av vår tids svåraste problem. Inte minst klimatfrågan, migrationen och hotet från terrorism och gränsöverskridande brottslighet. Vi vill se ett EU som står upp för våra gemensamma värderingar. Också det

nordiska samarbetet är centralt, liksom samarbetet med de baltiska staterna.

Vi behöver förstärka det internationella arbetet mot brottsligheten. Vi vill se fler och intensifierande internationella samarbeten mot smuggling av bland annat vapen och narkotika.

Vi står upp för en öppen, fri och rättvis handel. För ett litet och exportberoende land som Sverige är den globala handeln helt avgörande, inte minst för att hålla nere priserna och motverka inflationen. EU behöver sluta fler handelsavtal där också våra värderingar om social dialog, mänskliga rättigheter och miljö är vägledande. Det globala samarbetet inom WTO ska stärkas, liksom samarbetet med likasinnade länder.

Flickors och kvinnors rättigheter måste stärkas globalt. Vi socialdemokrater står upp för alla kvinnors rätt att bestämma över sin egen kropp. Säkra aborter måste vara en rättighet för kvinnor i hela världen.

Svenskt bistånd ska tydligare bidra till att förhindra att människor tvingas på flykt. Detta genom att hantera grundorsakerna till det som driver ökade humanitära behov, som krig och konflikter samt klimatförändringens effekter. Fattiga människors perspektiv och kvinnor och barns rättigheter ska vara i centrum.

Kärnvapenhotet hörs allt oftare i offentlig retorik, inte minst från Ryssland. Vi fördömer allt hot om användning av kärnvapen och fortsätter verka för det enda rimliga slutmålet: en värld fri från kärnvapen.

Vi kommer att fortsätta värna FN:s roll i arbetet för folkkrätten och det internationella samarbetet.

Covid-19-pandemin har försvårat genomförandet av de globala hållbarhetsmålen. Det arbetet måste nu åter ta fart. FN måste fortsätta driva frågor om kvinnor, fred och säkerhet. Världen är global och vår omvärlds framgångar innebär också Sveriges trygghet.

Socialdemokraterna kommer aldrig att medverka till att ge makt åt Sverigedemokraterna, ett parti som inte står upp för alla människors lika värde och rätt.

Den 11 september bestämmer du.

Socialdemokraterna